

[Carlsen-Skiødt.]

litterær Produktion; men jeg vil gerne i den Forbindelse gøre opmærksom paa, at naar det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen udtalte, at han ikke kunde gaa med til og derfor maatte stemme imod, at livsvarige Understøttelser slettes, saa maa dette være en Misforstaaelse fra det ærede Medlems Side, idet netop de livsvarige Understøttelser ikke er medtaget i vort Forslag, men kun de 3-aarige og de saakaldte faste aarlige Understøttelser. Og hvis jeg forstaar Udtrykket ret — jeg ved godt, at vi lidt i vore Love og Forslag faar Udtryk, som er vanskelige at definere —, maa man dog gaa ud fra, at aarlige Understøttelser maa være Understøttelser, der er til at ændre.

Det er Fremgangsmaaden, som vi har noget imod, Fremgangsmaaden, hvorefter de Forfattere, som en Gang er kommet paa Finansloven, rykker op. Hvis jeg ikke husker fejl i Øjeblikket — det er kun efter Hukommelsen, jeg gentager det —, udtalte Undervisningsminister Appel i 1922, at naar han havde foreslaaet denne 3-aarige Periode, var det netop, fordi Forfatternes Produktion skulde undersøges i dette Tidsrum, og derefter skulde det overvejes, hvorvidt de var værdige til at rykke op paa de aarlige Understøttelser, eventuelt rykke ind blandt de livsvarigt understøttede.

Jeg har ikke haft Anledning til uden gennem Finansloven at se, hvorledes det er gaaet med Forfatterne; men jeg vil mene, at adskillige af dem, som har været paa Prøve, burde være gledet ganske stille ud, fordi deres Produktion efter den Prøve, der kan anstilles i Løbet af nogle Aar, ikke har vist sig at svare til Forventningerne. Dertil er der intet som helst at sige; det kan gaa med Forfattere, som det kan gaa med andre, at det, der kommer bagefter, alligevel ligger under det, man havde ventet.

Det er blevet sagt under denne Sags Behandling, og det er jo rigtigt, at 100 000 Kr. ikke er noget stort Beløb. Det er da i og for sig heller ikke Pengebeløbet, det drejer sig om her, men ogsaa den Værdi, der ligger i det, der kommer frem; og det forekommer mig, at den Side af Sagen har langt større Værdi, end om Beløbet er 100 000 Kr. Det er muligt, at det burde være større; det er muligt, at man burde gaa endnu videre for at faa en god Produktion frem; men jeg kan ikke se andet end, at en Sortering af disse Understøttelser, en Gennemgang af hele Listen, er stærkt tiltrængt, ja, ganske nødvendig.

Der blev nævnt før — og det Ord er der jo altid noget bestikkende i — det

„litterært værdifulde“; og jeg skal være den sidste til at ringeagte det litterært værdifulde; men jeg vil understrege noget, som ogsaa har Betydning, nemlig at Bogværker har en folkelig Karakter. Man skriver ikke alene for de Mennesker, der forstaar den højere Litteraturs Betydning, men ogsaa for den jævne Befolkning. Og derfor er det maaske ikke tilstrækkeligt, at Ministeren som Vejledere har to Professorer; man kunde ogsaa tænke sig en udvidet Sættelse som foreslaaet af det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen, idet ogsaa den anden Side, den folkelige Side, som ogsaa i høj Grad har sin Betydning, repræsenteredes.

Med disse Bemærkninger vil jeg gerne anbefale Ændringsforslaget og blot føje til, at det jo vel er muligt, at det ikke kan vedtages her i det høje Ting; det er muligt, at de Tanker og den Begrundelse, hvormed vi har fremført Forslaget, ikke har været overbevisende nok til, at man vil gaa ind paa en saadan Undersøgelse af de paa Finansloven opførte Forfattere; og det er jo muligt, at en saadan Undersøgelse ikke kan føres igennem imellem Finanslovens anden og tredje Behandling, saaledes som det har været vor Opfattelse. Hvis det ikke skulde kunne lykkes, vil jeg dog henstille til den højtærede Undervisningsminister, at det Løfte, han gav i Fjor, fremdeles maa staa ved Magt, ikke som et Løfte, men som noget, der maa blive til en Realitet i den kommende Tid.

J. Oskar Andersen: Jeg forstaar ikke ganske den ærede sidste Talers Kritik af, hvad jeg udtalte; thi dette Ændringsforslag taler jo udtrykkeligt om Posterne: „Faste aarlige Understøttelser“ — det er de livsvarige — (Afbrydelse: Nej!) — ja, det mener jeg i alt Fald — og saa de „3-aarige“. Naar man har givet en fast Understøttelse til Folk, maa det dog være en Understøttelse for Livstid; ellers ved jeg ikke, hvad „Faste aarlige Understøttelser“ er, naar de netop er stillet i Modsætning til „3-aarige Understøttelser“. Det, jeg har ment, er, at saadanne faste Understøttelser indeholder et Løfte, som man ikke kan se bort fra; og derfor kan jeg ikke stemme for dette Forslag.

Carlsen-Skiødt: I Anledning af den ærede sidste Talers (J. Oskar Andersen) Udtalelse skal jeg oplyse, at efter Finansloven findes der tre Grupper, nemlig de livsvarige, de faste aarlige og de 3-aarige.

Undervisningsministeren (Byskov): Jeg takker Udvalget for den velvillige Be-